

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/281/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312203136
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4312203136.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. Tomáš Kušnír, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušnír, advokát a konateľ, proti odporcom: 1/ W. T., nar. XX. XX. XXXX a 2/ S. T., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom O., Q. 4, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zast. HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 1.428,79 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcov proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 18. 12. 2012 č. k. 16C/26/2012-107, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov m e n í tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov konania v sume 189,60 eura HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov odvolacieho konania v sume 20,33 eura HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 96 ods. 1-3 OSP zastavil konanie, v ktorom sa navrhovateľ voči odporcom domáhal zaplatenia 1.428,79 eura s príslušenstvom pre späťvzatie návrhu navrhovateľa, učené písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 03. 12. 2012. Odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov priznal trovy konania vo výške 94,80 eura, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Navrhovateľovi podľa § 11 ods. 3 prvá veta, 4 prvá veta, 6 zák. č. 71/1992 Zb. súdnych poplatkoch vrátil zaplatený súdny poplatok vo výške 78,87 eura prostredníctvom príslušného daňového úradu. O trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 137, § 146 ods. 1 písm. c), 2, § 150 ods. 1 prvá veta, § 93 ods. 4, § 149 ods. 1, § 160 ods. 1 prvá veta a § 167 ods. 2 OSP. Mal za to, že navrhovateľ zaviniel zastavenie konania, nakoľko svoj návrh zobral v celom rozsahu späť až potom čo vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania, pričom k jeho späťvzatiu nedošlo pre správanie odporcov. Odporcom náhradu trov konania nepriznal, keďže im žiadne trovy nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov priznal náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie zo dňa 15. 11. 2012) pri hodnote sporu 1.428,79 eura po 71,37 eura a náhradu hotových výdavkov 1 x 7,63 eura, t. j. v sume 79 eur zvýšená o 20 % DPH v sume 15,80 eura. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov nepriznal trovy právneho zastúpenia za úkon právnej služby označený ako prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom. V tejto súvislosti uviedol, že nešlo o individuálne prevzatie prípadu a seriózne riešenie sporu, týkajúce sa konkrétneho predmetu konania a konkrétnych účastníkov konania. V čase prevzatia zastúpenia nemal právny zástupca totiž

konkrétnu vedomosť o predmete sporu. Mal za to, že k žiadnej porade s klientom nedošlo. Navyiac vedľajší účastník vstúpil do konania oznámením vstupu, pričom ide o identické podanie doručené súdu do mnohých konaní a právny zástupca ani nemal konkrétne informácie, týkajúce sa predmetu konania, keďže žalobný návrh s prílohami bol vedľajšiemu účastníkovi doručený až následne. Uzavrel, že priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v plnej výške podľa vyčíslenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Využitie právnych služieb advokáta, resp. advokátskej kancelárie a následne uplatnenie si náhrady trov konania označil za účelové. Vychádzajúc z ust. § 150 ods. 1 OSP preto vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov priznal náhradu trov konania len sčasti, a to vo výške 94,80 eura.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ len v časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov, domáhajúc sa ním jeho zmeny a nepriznania vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za podané odvolanie. Mal za to, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navyiac združenie má vo svojich radoch členov s právnickým vzdelaním, pričom malo možnosť využívať aj podporu určenú ministerstvom. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Konštatoval, že združenie nemá vedomosť o prejednávanej príhode, paušálny vstup do konania navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka v predmetnom konaní označil za nadbytočné, účelové a nevhodné. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/35/2012, sp. zn. 13Co/40/2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012 a v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie i vedľajší účastník na strane odporcov len v časti týkajúcej sa náhrady trov konania, domáhajúc sa ním jeho zmeny a priznania mu náhrady trov konania vo výške 189,60 eura. Zároveň si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia za podané odvolanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil, keď mu v zmysle ust. § 150 ods. 1 OSP nepriznal trovy právneho zastúpenia za úkon právnej služby prevzatie vecí vrátane prvej porady s klientom. V tomto smere uviedol, že právny zástupca v konaní riadne hájil práva vedľajšieho účastníka a svojimi úkonmi privodil odporcovi plný úspech v konaní. Rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa náhrady trov konania označil za vnútorne rozporné a vymykajúce sa väčšine rozhodnutí odvolacích súdov s identickým, prípadne obdobným skutkovým základom.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že námietka premlčania nebola a ani nemohla byť daná, je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávnych predpisov, pričom je pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, ako neboli úspešní ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky. Nepriznaním náhrady trov konania by súd priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných v § 93 ods. 4 OSP a znemožnil by mu tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených zákonom. Pokiaľ by súd chcel aplikovať argumenty navrhovateľa na všetky konania, nemohol by pre prípad plného úspechu v konaní navrhovateľa priznať jemu náhradu trov konania, pretože aj navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv a navrhovateľ je v konaniach zastúpený taktiež advokátom. Dôvodil, že v konaní neexistuje dôvod na nepriznanie práva na náhradu trov vedľajšiemu účastníkovi, majúci za to, že súd správne rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 1 OSP. Vedľajší účastník stojaci v konaní na strane odporcov mal totiž plný úspech a z titulu právneho zastúpenia mu vznikli trovy konania. Dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom, a preto mu súd správne priznal náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 OSP. S poukazom na ust. § 93 ods. 2-4 OSP a § 3 ods. 4, 5, § 25 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa uzavrel, že prejednávaná vec je typickým spotrebiteľským sporom a popieraním práva na právne zastúpenie označil za účelové a zjavne nesprávne, odporujúce zákonom SR a predpisom EÚ. Svoj záver argumentačne podporil i viacerými rozhodnutiami odvolacích súdov v Prešove, v Žiline, v Banskej Bystrici, v Trenčíne, v Nitre a v Košiciach, ktoré mu priznali právo na náhradu trov konania. Uzavrel, že v predmetnom konaní neexistuje dôvod na aplikáciu ust. § 150, táto by bola možná len

v prípade, ak by bol v konaní úspešný navrhovateľ a odporca ako spotrebiteľ by vzhľadom na svoje majetkové, sociálne pomery nebol zaviazaný súdom na náhradu trov konania.

Navrhovateľ vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Navyiac združenie malo možnosť využívať aj podporu určenú ministerstvom. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Uzavrel, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 150 OSP. Argumentoval tiež dôvodmi uvedenými v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012 a v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcov bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) a ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 16. 02. 2012, ktorým sa voči odporcom v 1. a 2. rade domáhal zaplatenia sumy 1.428,79 eura s príslušenstvom z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o kontokorentnom úvere, uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa- M. a odporcami dňa 02. 04. 2003. Odporcovia splátky úveru nehradili riadne a včas, a preto navrhovateľ vyzval odporcov na úhradu dlžnej sumy. Súd prvého stupňa dňa 04. 04. 2012 vydal platobný rozkaz č. k. 10Ro/58/2012-26, proti ktorému podali odporcovia v 1. a 2. rade odpor. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 27. 04. 2012 spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom v Bratislave, Fedinova 9 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcov a vznieslo námietku premlčania. V písomnom podaní, doručenom súdu prvého stupňa dňa 22. 11. 2012 vedľajší účastník na strane odporcov opätovne vzniesol námietku premlčania a navrhol návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v celkovej výške 189,60 eura za 2 úkony právne služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 15. 11. 2012) po 71,37 eura. Zároveň žiadal náhradu hotových výdavkov 2 x 7,63 eura režijný paušál a 20 % DPH v sume 31,60 eura. V nadväznosti na to navrhovateľ písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 03. 12. 2012 zobral späť svoj návrh na začatie konania a žiadal predmetné konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Následne preskúmaným uznesením súd prvého stupňa zastavil predmetné konanie, odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok vo výške 78,87 eura cestou príslušného daňového úradu. Tieto výroky odvolaním dotknuté neboli, v dôsledku čoho nadobudli právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania je takto len navrhovateľom a vedľajším účastníkom na strane odporcov napadnutá časť, týkajúca sa trov konania, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy konania vo výške 94,80 eura a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť ich vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej

tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. Dôsledkom spät'vzatia návrhu navrhovateľa bolo právoplatne zastavené konanie, ktoré s ohľadom na zhora uvedené závery bolo zavinené navrhovateľom, čím bol daný dôvod pri rozhodovaní o trovách konania na aplikáciu ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Podľa § 93 ods. 4 OSP, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník; účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24), pričom ako zástupcu si vždy môže zvoliť advokáta (§ 25 ods. 1 OSP). Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 OSP).

Citované ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti v konaní ako účastník. Z uvedeného je teda možné vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) iba v prípade, ak takéto právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (teda aj súdy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Z princípu rovnosti účastníkov, t.j. rovnosti procesných strán vyplýva, že každý účastník konania má mať rovnakú možnosť voľby v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností. Preto za situácie, že odporcom v 1. a 2. rade vzniklo právo na náhradu trov konania, toto právo vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporcov.

Súd prvého stupňa preto správne zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov. Niet totiž sporu o tom, že aj vedľajší účastník sa môže dať zastupovať advokátom a v prípade vzniku práva na náhradu trov konania mu v zásade treba priznať právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s bránením práva hlavného účastníka - odporcov, na strane ktorých vystupuje. Bol teda naplnený zákonný predpoklad podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. V danej veci navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť až po tom, ako vstúpil do konania vedľajší účastník, a preto nie je možné uzavrieť, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní bola nedôvodná a neúčelná. Pokiaľ však ide o výšku priznaných trov vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov, súd prvého stupňa dospel k záveru, že vedľajšiemu účastníkovi prináleží náhrada trov právneho zastúpenia len za úkon právnej služby - vyjadrenie zo dňa 15. 11. 2012, pričom nemá právo na náhradu trov právneho zastúpenia za prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené závery zdôrazňuje, že vedľajší účastník na strane odporcov je zastúpený advokátskou kanceláriou, a preto skutočnosť, že nedošlo k žiadnej porade s odporcami je v súvislosti so vzájomným vzťahom medzi vedľajším účastníkom a advokátskou kanceláriou bez právneho významu. V tomto smere je potrebné prisvedčiť argumentácii vedľajšieho účastníka, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka je rozporné, keďže na jednej strane súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby a zároveň v zmysle ust. § 150 ods. 1 OSP považuje uplatnenie si náhrady trov konania vedľajším účastníkom za účelové a v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka podľa § 220 OSP zmenil a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktoré boli reprezentované odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 15. 11. 2012) pri hodnote

sporu 1.428,79 eura po 71,37 eura (§ 10 ods. 1 cit. vyhlášky), náhradou hotových výdavkov 2 x 7,63 eura režijný paušál (§ 15a, 16 ods. 3 vyhlášky), t. j. v sume 158 eur zvýšená o 20 % DPH v sume 31,60 eura (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Úhrnom tak trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporcov predstavujú sumu 189,60 eura. Navrhovateľ je povinný zaplatiť trovy konania právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcov (§ 149 ods. 1 OSP).

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil spôsobom uvedeným v enunciiate jeho rozhodnutia postupom podľa § 220 OSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) a ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že vzhľadom na plný úspech vedľajšieho účastníka na strane odporcov v odvolacom konaní mu priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby (podanie odvolania) vo výške 9,13 eura (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky- tarifná hodnota veci v odvolacom konaní 189,60 eura znížená o jednu polovicu) a náhradu hotových výdavkov 1 x 7,81 eura režijný paušál (§ 15a, § 16 ods. 3 cit. vyhl.), t. j. v sume 16,94 eura zvýšená o 20 % DPH v sume 3,39 eura. Priznanú náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 20,33 eura je navrhovateľ povinný zaplatiť právemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcov (§ 149 ods. 1 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.